

OPIKELUHUOLTOSUUNNITELMA

1	JOHDANTO	3
2	OpiskeluhoiLON KOKONAISSUUS	3
	2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoiLto	3
	2.2 Yksilökohtainen opiskeluhoiLto	3
3	OPISKELUHOIOLLON VASTUUT JA TYÖNJAKO	4
	3.1 OpiskeluhoiLlon ohjausryhmä	5
	3.2 Oppilaitoskohtainen opiskeluhoiLto-ryhmä (Kampus-HYRY)	5
	3.3 Alakohtaiset hyvinvointityöryhmät (HYRY)	6
4	TERVEELLISEN JA TURVALLISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN EDISTÄMINEN	6
	4.1 Oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin seuranta	7
	4.2 Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa peruskoulutuksessa	7
	4.3 Toiminta kriisitilanteissa	7
	4.4 Koulumatkojen ja koulutukseen liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuus	7
	4.5 Esteetön oppimisympäristö ja tapaturmien ehkäisy	8
	4.6 Päihteiden käyttöön puuttuminen ja ennaltaehkäisy	8
	4.7 Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja puuttuminen	8
5	OPISKELIJOIDEN OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN	9
	5.1 Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet	9
	5.2 Opiskelijayhdistystoiminta	9
	5.3 Tutortoiminta	9
6	OPISKELIJAHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	10
	6.1 Savuton oppilaitos	10
	6.2 Maksuton kouluruokailu	10
	6.3 Sakutoiminta	10
7	KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ	11
8	YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHOIOLLON PALVELUT	11
	8.1 Varhainen puuttuminen ja ohjaus kuraattori- tai psykologipalveluihin	11
	8.2 Kuraattorin ja psykologin palvelut	11
	8.3 Opiskeluterveydenhuolto	12
	8.4 Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)	13
9	SEURAKUNNAN OPPILAITOSTYÖ	14
10	VIRANOMAISILLE TEHTÄVÄT ILMOITUKSET	14
	10.1 Etsivä nuorisotyö	14
	10.2 Oppivelvollisen Valpas-ilmoitukset	14
	10.3 Lastensuojeluilmoitus	14
	10.4 Ilmoitus epäilystä lapseen tai nuoreen kohdistuneesta seksuaalirikoksesta	15
	10.5 Ilmoitus poliisille lapsen tai nuoren vaarasta joutua väkivallan kohteeksi	15
11	DOKUMENTOINTI OPISKELUHOIOLLOSSA JA OPISKELUHOIOLTOKERTOMUSTEN LAATIMINEN JA SÄILYTYS	15
	11.1 OpiskeluhoiLtokertomus	15
12	OPISKELUHOIOLLON ARVIOINTI JA OMAVALVONTA	16
13	KATSELMUS JA HYVÄKSYMINEEN	17

1 JOHDANTO

Tämä suunnitelma on tehty yhteistyössä Laitilan, Rauman, Porin ja Ulvilan opiskeluhuollon toimijoiden kanssa. Opiskeluhoitosuunnitelma hyväksytään WinNovan opiskeluhuollon ohjausryhmässä, mikäli suuunnitelmaan tehdään muutoksia. Tällä toimintaohjeella kuvataan peruseriaatteet vastuuhenkilöineen niistä toimenpiteistä, millä edistetään opiskelijoiden oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosympäristössä.

Opiskeluterveydenhuollosta ja opiskelijoiden sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi tarvittavista palveluista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) sekä terveydenhuoltolaissa (30.12.2010/1326) ja lastensuojelulaissa (13.4.2007/417). Opiskeluhoitosuunnitelma on osa opetussuunnitelman yhteistä osaa.

Opiskeluhoitosuunnitelmaa tukevat ja täydentävät seuraavat, erilliset toimintaohjeet:

- Opiskelijoiden päihteiden käyttöön puuttumisen toimintamalli
- Kiusaamiseen ja häirintään puuttumisen toimintamalli
- Kriisisuunnitelma
- Ohjauksen käsikirja
- Erityisen tuen ja S2-opetuksen käsikirja
- Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva oppilaitos- toimintaohje
- Kurinpito-ohje

2 OPISKELUHUOLLON KOKONAISUUS

Opiskeluhoito tarkoittaa hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosympäristössä. Tavoitteena on tukea opiskelijoiden opintojen edistymisestä ja ammattiin valmistumisessa sekä vähentää opintojen keskeyttämisiä. Opiskeluhoollon tavoitteena on varhaisessa vaiheessa tunnistaa, lieventää ja poistaa oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia sekä muita oppimiseen liittyviä ongelmia. Tavoitteena on suojata opiskelijan mielenterveyttä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllinen opiskeluhoito on toimintakulttuuria ja kaikkia niitä toimia, jotka edistävät opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta. WinNovassa on laadittu yhteisöllisen opiskeluhoollon vuosikello, jossa on määriteltävyt vastuut ja roolit yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisessa. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoolltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

Oppilaitoksen toimintakulttuuri muodostuu oppimisympäristön rakenteista ja pedagogisista käytännöistä. Olennainen osa koulun toimintakulttuuria on oppilaitoksen henkilöstön ja opiskelijoiden vuorovaikutus, opiskelijälähtöisyys ja osallisuus. Tavoitteena on, että opiskelijoista kasvaa vastuullisia ja aktiivisia kansalaisia.

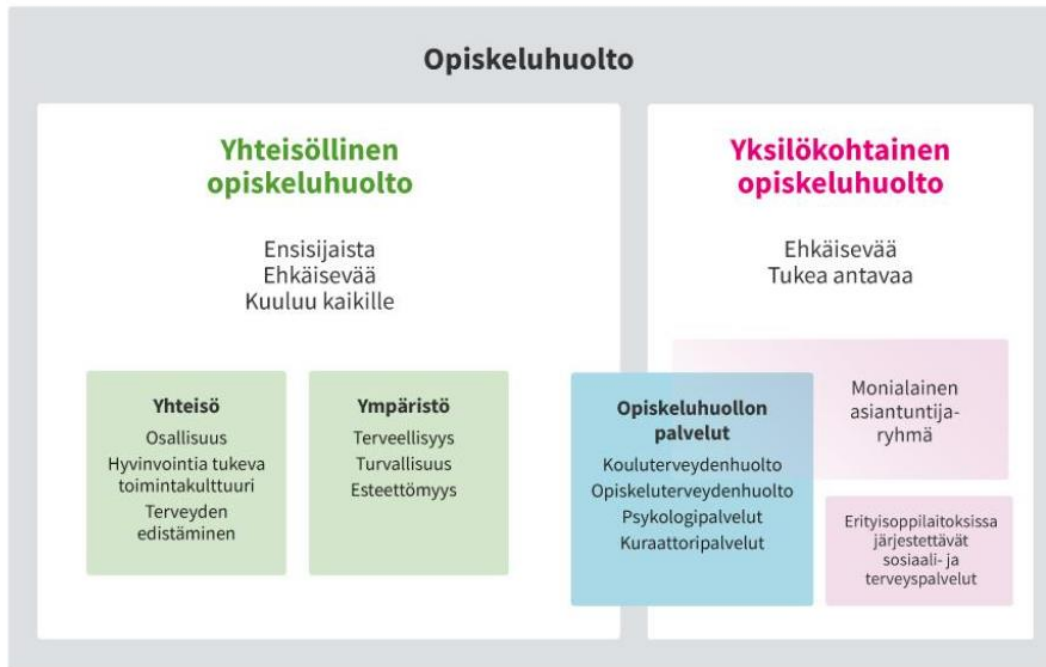
Yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeä osa koulun kasvatuksellista tehtävää. Terve ja turvallinen oppilaitos on paikka, jossa opiskelijat saavat osallistua monin tavoin opiskeluun koskeviin päätöksiin. Osallisuutta tulee vahvistaa, ja opiskelijoiden osallistumista kehittää.

2.2 Yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtainen opiskeluhoito on opiskelijalle annettavaa opiskeluterveydenhuollon, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä monialaisen asiantuntijaryhmän antamaa opiskeluhoolltoa. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tavoitteena on tukea opiskelijan hyvinvointia ja opintojen etenemistä.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan oppilaitoksen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoillon palvelut ovat opiskelijalle pääsääntöisesti maksuttomia.

Kuva 1. Opiskeluhoillon kokonaisuus (THL)

3 OPISKELUHOILLON VASTUUT JA TYÖNJAKO

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) edellyttää koulutuksen järjestäjää vastaamaan siitä, että opiskeluhoillon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhoilto-suunnitelma. Opiskeluhoilto-suunnitelma on laadittava yhteistyössä oppilaitoksen henkilökunnan, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Suunnitelma on tarkistettava vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. Opiskeluhoilto-suunnitelmassa tulee myös olla koulutuksen järjestäjän monialaisen ja oppilaitoskohtaisen opiskeluhoilto-ryhmän linjaukset opiskeluhoillon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Koulutuksen järjestäjän tulee kuulla myös opiskelijakuntaa ennen opiskeluhoilto-suunnitelman vahvistamista. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhoilto yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoilto-palveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhoilto muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta ja opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti. Opiskeluhoillon palveluiden on oltava yhdenvertaisesti saatavilla kaikille opiskelijoille.

Kuva 2. WinNovan opiskeluhuollon toimintamalli

3.1 Opiskeluhuollon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä. Opiskeluhuollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen taikka sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä.

WinNovan ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Opiskeluhuollon ohjausryhmä tukee järjestäjätasosta suunnittelua ja kehittämistä sekä opiskeluhuollon kytkemistä osaksi koulutuksen järjestäjän muuta strategista suunnittelua. Ohjausryhmä linjaa toiminnan painopisteet ja arvioi seuraavan lukuvuoden resurssitarpeita yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoitosuunnitelma integroidaan osaksi kuntien hyvinvointisuunnitelmia ohjausryhmän työskentelyn välityksellä.

Opiskeluhuollon ohjausryhmän jäseniä ovat opiskelijapalvelujen johtaja, rehtori sekä oppilaitoksen sijaintikuntien opiskeluhuollon työntekijöiden esihenkilöt.

3.2 Oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä (Kampus-HYRY)

Yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä. WinNovan kampuskohtaiset HYRY-ryhmät toimivat oppilaitoskohtaisina opiskeluhuoltoryhminä. Kampuskohtaisesti käsitellään sovittuja teemoja, kuten kouluterveystutkimuksen tuloksia ja ajankohtaisia muita opiskelijahyvinvointiin liittyviä teemoja. Lisäksi arvioidaan toteutunutta opiskeluhoitoa ja kehitetään yhdessä WinNovan opiskeluhuollon toimintaa.

Pedagogiseen johtoryhmässä tai johtoryhmässä tehdään päätökset, jotka koskevat koko WinNovan yhteisöllistä opiskeluhuollon toimintaa. Opiskelijapalvelujen johtaja vastaa kampuskohtaisten hyryjen toiminnasta ja vie asioita johtoryhmän tai pedagogisen johtoryhmän käsittelyyn tarvittaessa.

3.3 Alakohtaiset hyvinvointityöryhmät (HYRY)

Koulutusaloilla toimivat hyvinvointityöryhmät (HYRY), joiden toiminta edistää yhteisöllistä opiskelu-huoltoa. Hyvinvointityöryhmän tehtävä on opiskelijahyvinvoinnin edistäminen, keskeyttämisten vähentäminen ja opiskelijoiden osallistaminen. Ryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuodelle opiskelijahyvinvointia edistävää toimintaa, kuten teemapäiviä, tapahtumia, luentoja tms. Yksikön HYRY-opettaja kutsuu koolle HYRY-ryhmän kokoukset ja toimii yksikössä HYRY-toiminnan veturina.

Hyvinvointiryhmä käsittelee asioita yleisellä tai yhteisöllisellä tasolla, ei opiskelija- tai opettajakohtaisesti. Ryhmistä, luokista ja yhteisöstä aiheet voivat liittyä yleiseen ilmapiiriin, työrauhaan, kiusaamiseen, hyvinvointiin, terveyteen, terveystottumuksiin tai osallisuuden vahvistamiseen tai kehittämiseen. Hyvinvointityöryhmän tehtävänä on kuulla opiskelijoita ja ideoida ratkaisuja yhdessä heidän kanssaan.

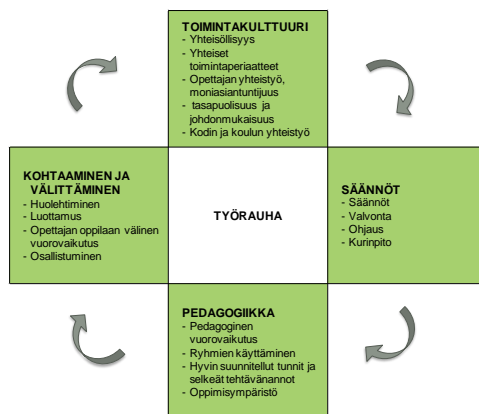
Hyvinvointityöryhmiin osallistuvat HYRY-opettajan lisäksi koulutuspäällikkö, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, opettajien edustaja, opiskeluterveydenhoitaja sekä alalta nimetyt opiskelijoiden edustajat. Hyvinvointityöryhmien tapaamisiin voidaan kutsua myös tarvittaessa muita asiantuntijoita. Myös huoltajilla on mahdollisuus tuoda asioita hyvinvointityöryhmien käsittelyyn. Hyvinvointityöryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa lukuvuodessa toiminnan teemojen ja tavoitteiden mukaisesti.

4 TERVEELLISEN JA TURVALLISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN EDISTÄMINEN

Turvallinen oppimisympäristö muodostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Opiskelijoilla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Opetus- ja työympäristöt sekä työvälineet, koneet ja muut laitteet ovat rakenteellisesti ja toiminnallisesti turvallisia, täyttävät ergonomiset sekä kestävä kehityksen periaatteet ja vaatimukset. Opetus- ja työympäristöt toimivat mallina turvallisten ja terveellisten toimintatapojen sekä tietojen, taitojen ja teknologioiden oppimisessa. Opettajat huolehtivat opiskelijoiden perehdyttämisestä turvallisuusasioihin.

Opiskeluympäristöllä ja -yhteisöllä on suuri merkitys opiskelijan terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjen mukaisesti. Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva opiskelu-ympäristö ja työyhteisö muodostuvat hyvistä fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalista olosuhteista, josta hyötyvät niin opiskelijat kuin koko henkilökunta.

WinNovalla on toimintaohjeet kiusaamiseen ja häirintään puuttumiseen. Minkäänlaista häiriökäyttäytymistä ei hyväksytä ja siihen puututaan välittömästi asian tultua tietoon. Tilanteiden selvittämisessä on aina vähintään kaksi oppilaitoksen henkilöstöön kuuluvaa toimijaa. Tapahtumat on dokumentoitava tarkasti ja syntyneet asiakirjat on toimitettava kuraattorille. Kiusaamistilanteiden tarkasteluun kuuluu olennaisena osana myös seuranta, jolla varmistetaan työrauhan palautuminen opiskelutilanteisiin.

Kuva 1 Työrauhan ja turvallisen oppimisympäristön lähtökohdat (OPH 2009)

4.1 Oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin seuranta

Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä oppilaitos yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta, jota toteutetaan tarkastuksin kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Tarkastus tehdään yhteistyössä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa (asetus 338/2011). Muilla viranomaisilla on velvollisuus osallistua tarkastuksen yhteistyöhön. (THL 2018).

Tarkastuksilla toteutetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaista yhteisön hyvinvoinnin sekä ympäristön terveellisyden ja turvallisuuden edistämistä. Sillä on tärkeä rooli myös tarkastuksen toteuttamisessa ja tulosten käsittelyssä (THL 2018). WinNovassa tarkastusten toteuttamista ohjaa erillinen toimintaohje.

4.2 Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa peruskoulutuksessa

Tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten tavoitteena on edistää turvallisuutta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja myöhemmin työelämässä. Opiskelijaksi hakeutuvan oikeusturvan kannalta on perusteltua, että häntä ei valita sellaiseen koulutukseen, jonka mukaisissa käytännön tehtävissä tai työssäoppimisessa hän ei terveydentilansa tai toimintakykynsä vuoksi voisi toimia.

Opiskelijan on tärkeää tutustua jo alaa valitessaan tutkintokohtaisiin terveydentilavaatimuksiin. Halutessaan hän voi ottaa yhteyttä opinto-ohjaajiin tai opiskeluterveydenhoitajiin keskustellakseen näistä asioista. Toisinaan alalle soveltumattomuus voi tulla ilmi vasta opintojen jo alettua. Tällöin tukea ja ohjausta saa kaikilta opiskelu huollon toimijoilta.

Opiskelijaksi ottamisen esteettömyydestä ja opiskelijaksi ottamisen perusteista säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:ssä (531/2017). Opas: ”SORA- säädösten ja määräysten toimeenpano ammattikoulutuksesta” kuvaa tarkat toimintaohjeet opiskelijoiksi hakeutuville opintojen haku- ja opiskeluvaiheessa. Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Näistä ja muista alakohtaisista terveydentilavaatimuksista opiskelijoille tiedotetaan WinNovan nettisivuilla, OmaWinNovassa sekä opintopolku.fi-sivustolla.

4.3 Toiminta kriisitilanteissa

Varautuminen kriisitilanteisiin lisää turvallisuudentunnetta. WinNovassa on laadittu kriisisuunnitelma yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon ja seurakunnan edustajien kanssa. Se on osa oppilaitoksen turvallisuusohjeistusta. Kriisisuunnitelman toimintaohjeet on tarkoitettu ohjeeksi henkilökunnalle ja opiskelijoille traumatisoivien kriisitilanteiden kohtaamista ja jälkihoitoa varten. Suunnitelma on laadittu opiskelijoiden henkisen ensiavun ja työsuojelun näkökulmasta. Tavoitteena on vahvistaa oppilaitos yhteisön kykyä selviytyä vaikeissa tilanteissa sekä tukea työ yhteisön ja opiskelijoiden toipumista.

Laaditut suunnitelmat päivitetään ja arvioidaan vuosittain. Suunnitelmista ja toimintaohjeista tiedotetaan koko oppilaitoksen henkilöstölle sekä opiskelijoille ja heidän huoltajilleen lukuvuoden alussa ja tarvittaessa muulloinkin.

4.4 Koulumatkojen ja koulutukseen liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuus

Tutkinnon perusteiden mukainen opetus sekä siihen liittyvät opinto- ja tutustumiskäynnit ovat oppilaitoksen vastuulla. Koulumatkat eivät näin ollen ole varsinaista koulun toimintaa, mutta opiskelijat ovat

vakuutettu myös koulumatkojen osalta ryhmätapaturmavakuutuksella, joka on opiskelijoiden lisäturvavakuutus. Tämä vakuutus korvaa tapaturmat, jotka sattuvat varsinaisella kouluajalla luokkamuotoisessa opetuksessa, liikuntatunneilla, välitunnilla sekä opiskelijan osallistuessa koulun suunnitelman mukaisesti yhteisiin urheilutapahtumiin, retkiin, käynteihin näyttelyissä, tehtaissa tms.

Jos opiskelijalle sattuu liikennevahinko koulumatkalla, ensisijainen korvaava vakuutus on opiskelijan oman tai vastapuolen ajoneuvon liikennevakuutus. Muut mahdolliset vahingot korvataan oppilaitoksen vakuutuksesta.

Opiskelijoiden koulupäivän aikana tapahtuvat siirtymiset:

Tyypillisiä esimerkkejä koulupäivän aikaisista siirtymistä, jotka liittyvät HOKSin mukaiseen opiskeluun.

- matka oppilaitoksen työkohteisiin
- matka työssäoppimispaikkaan
- matka työkyvyn ja hyvinvoinnin (TYHY) opetuksen liikuntapaikkoihin
- matkat messuille, tapahtumiin ja erilaisiin lähellä oleviin vierailukohteisiin
- ryhmäytymistilaisuuksiin liittyvät matkat
- yritysvierailut

Jos opiskelija kuljettaa koulupäivän aikaisissa siirtymissä muita opiskelijoita omalla ajoneuvollaan, ensisijainen vakuutus on liikennevakuutus. Kuljetettavilla opiskelijoilla tai näiden huoltajilla on mahdollisuus nostaa vahingonkorvauskanne asiasta kuljettajaa vastaan, mikäli kuljettaja aiheuttaa vahingon omasta syystään ja tästä voi seurata korvauksia henkilökohtaisesti maksettavaksi. Muut mahdolliset vahingot korvataan oppilaitoksen vakuutuksesta.

4.5 Esteetön oppimisympäristö ja tapaturmien ehkäisy

Oppimisympäristön esteettömyydestä huolehditaan noudattamalla oppilaitoksen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien toimintaohjeita ja määräyksiä. Työturvallisuuteen kasvattaminen on tärkeä osa ammatillista peruskoulutusta. Se korostuu joka päivä oppilaitoksessa ja työssäoppimispaikoissa. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelijalla on käytössään opiskelun järjestämisen edellyttämät henkilösuojaimet oppilaitoksen tiloissa ja harjoitustyömailla. Työpaikalla tapahtuvassa oppimisessä opiskelijaa koskevat kyseisen työpaikan turvallisuussäännöt.

Oppilaitoksella on lakisääteinen tapaturmavakuutus opiskelijoille. Vakuutuksen piiriin kuuluvat opiskelijan käytännön harjoittelutyössä sattuneet ja kysymyksessä olevalle opiskelumudolle ominaisten olosuhteiden aiheuttamat tapaturmat. Tällöin oppilaitos on työnantajaan rinnastettava vakuutuksenottaja. Turvaan kuuluvat opiskelijat on tarkemmin määritelty laissa opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta (1318/2002).

4.6 Päihteiden käyttöön puuttuminen ja ennaltaehkäisy

Oppilaitos pyrkii aktiivisesti ennaltaehkäisemään päihteiden väärinkäyttöä ja luomaan samalla päihteettömän ja turvallisen oppimis- ja työympäristön. WinNovan opiskelijoiden päihteiden käyttöön puuttumisen toimintamalli sisältää oppilaitoksen tavoitteet ja toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käyttöön liittyvissä asioissa. Oppilaitoksessa pyritään aina ongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen.

4.7 Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja puuttuminen

Oppilaitos pyrkii aktiivisesti ennaltaehkäisemään opiskelijoihin kohdistuvaa kiusaamista ja häirintää. WinNovassa on laadittu kiusaamiseen ja häirintään puuttumisen toimintamalli. Nuoria ohjataan pääasiassa kasvatuksellisin keinoin. Yhteisöllisellä opiskeluhuoltotyöllä pyritään ennaltaehkäisemään kiusaamista.

5 OPISKELIJOIDEN OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Koulutuksen järjestäjän tulee opiskelijakuntatoiminnan lisäksi myös muulla tavoin varmistaa opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa. Koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa opiskelijoille käytettävissä olevista osallistumis- ja vaikuttamistavoista.

5.1 Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

Opiskelijalla on oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka on määritelty ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä (L 630/1998). WinNovalla on toimintaohjeita, jotka edistävät oppilaitosyhteisön terveyttä ja turvallisuutta. Opiskelijoiden on noudatettava toimintaohjeita ja heidät on perehdytettävä niihin riittävän hyvin.

Opiskelijalla on oikeus:

- turvalliseen opiskeluympäristöön,
- saada opetusta ja opinto-ohjausta sekä opiskelussa tai elämäntilanteiden muutoksissa tarvitsemiin tukipalveluja
- saada perehdytystä opintoihin ja opiskeluun liittyviin asioihin
- maksuttomaan opetukseen ja yhteen maksuttomaan ateriaan koulupäivinä
- tulla kuulluksi ennen opintoihin tai hänen asemaansa olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä
- osallistua koulutuksen kehittämiseen.

Opiskelijan velvollisuutena on:

- osallistua opetukseen työjärjestyksen mukaisesti,
- käyttäytyä asiallisesti ja noudattaa koulun järjestyssääntöjä sekä toimintaohjeita,
- suorittaa opintoihin liittyvät tehtävät määräajassa,
- ilmoittaa sairaus- ja muista poissaoloista mahdollisimman nopeasti,
- noudattaa työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen liittyviä ohjeita
- pitää salassa työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa tietoon tulleet asiat.

5.2 Opiskelijajyhdistystoiminta

Laki ammatillisesta koulutuksesta (L 630/1998) määrittää, että koulutuksen järjestäjän tulee varata opiskelijoille mahdollisuus osallistua koulutuksen kehittämiseen sekä kuulla opiskelijoita ennen opintoihin ja muihin opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä. Jokaisessa ammatillisessa oppilaitoksessa on opiskelijajyhdistys, johon kuuluvat kaikki oppilaitoksen opiskelijat automaattisesti. Opiskelijat voivat keskuudestaan valita hallituksen, joka edustaa kaikkia opiskelijajyhdistykseen kuuluvia. WinNovan opiskelijajyhdistys on Wino ry. Hallitukseen kuuluu opiskelijoita eri koulutusaloilta Raumalta, Porista ja Ulvilasta. Opiskelijajyhdistyksen hallitus käyttää virallista puhevaltaa laissa säädetyissä asioissa.

Opiskelijajyhdistyksen tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä sekä herättää opiskelijoiden kiinnostus oman oppilaitoksen kehittämistä kohtaan. Opiskelijatoiminnan koordinaattori vastaa opiskelijajyhdistystoiminnan ohjauksesta.

5.3 Tutortoiminta

Tutortoiminta on tärkeä toimintamuoto opiskelijoiden perehdyttämisessä ja oppilaitoksen markkinoinnissa. Joka kevät haetaan uusia, innokkaita ja sopivia opiskelijatutoreita koulutukseen ja toimintaan mukaan. Opintojen alkaessa uutta opiskelijaa ovat ohjaamassa ja tukemassa opiskelijatutorit, jotka ovat oppilaitoksen toisen vuoden opiskelijoita. Opiskelijatutorin tehtävänä on opastaa ja neuvoa uutta opiskelijaa sekä perehdyttää häntä opiskeluun ja opiskeluympäristöön. Tavoitteena on, että hän toimii opiskelijan tukena ja auttaa pääsemään alkuun opinnoissa.

Opiskelijatutoreilla on usein oma nimikkoryhmä, jota he opastavat opiskelun alussa ja mahdollisuuksien mukaan koko ensimmäisen lukuvuoden ajan. Opiskelijatutorit voivat olla myös mukana messuilla, koulutusesittelyissä sekä sidosryhmätapaamisissa. Lisäksi he toimivat oppaina peruskoululaisille, jotka ovat tutustumassa ammatilliseen koulutukseen. Opiskelijatutorit koulutetaan tehtävään.

6 OPISKELIJAHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvointi koostuu useasta eri osatekijästä, kuten fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Hyvinvointi on myös henkilökohtainen tunne. Osa-alueet ovat yhteydessä toisiinsa ja vaikuttavat kokonaisyhyvinvointiin. Ihminen on kokonaisuus, jonka oppimiseen ja oppimiskykyyn vaikuttavat kaikki nämä tekijät. Terveys on osa hyvinvointia ja se käsitetään ominaisuutena, johon liittyvät voimavarat, tasapaino sekä kyky selviytyä ja suoriutua elämässä.

6.1 Savuton oppilaitos

WinNova on savuton oppilaitos. Savuton oppilaitos on osa terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä. Koulutuspaikka ei saa altistaa opiskelijoita huonoihin terveystottumuksiin. Savuton oppilaitos tarjottaa myös savuttoman ympäristön lisäksi tupakoimattomuuden edistämistä.

Savuttomuus koskee kaikkia WinNovassa työskenteleviä, opiskelevia ja vierailevia sekä ostopalveluna oppilaitoksen alueella työskenteleviä henkilöitä. Tupakointi on kielletty oppilaitoksen alueella, tiloissa sekä oppilaitoksen ajoneuvoissa. Myös opiskeluun välittömästi liittyvät oppimistilat ja tilaisuudet ovat savuttomia. Tupakointi on kielletty sekä oppilaitoksessa sekä työpaikalla tapahtuvassa oppimisessä. Oppilaitoksen savuttomuutta säätelee tupakkalaki. (Tupakkalaki, 12 §)

6.2 Maksuton kouluruokailu

Perustutkintoon opiskeleville opiskelijoille tarjotaan päivittäin maksuton lounas opiskelijaravintolassa. Myös työpaikalla tapahtuvassa oppimisessä opiskelija on oikeutettu maksuttomaan ateriaan. Oppisopimuskoulutuksessa tai työvoimakoulutuksessa opiskelevalla opiskelijalla ei ole oikeutta maksuttomaan kouluruokailuun.

Kouluruokailun tavoitteena on edistää opiskelijan terveyttä ja työskentelytehoa sekä hyviä tapoja. Kouluruokailussa tarjottavat ateriat suunnitellaan etukäteen ja niitä varten laaditaan viikoittain vaihtuva ruokalista.

Opiskelijoille, jotka eivät voi syödä normaalia kouluruokaa sairauden, uskonnollisen tai eettisen vakaumuksen takia, tarjotaan erityisruokavalio, johon opiskelijan tulee hakea terveydenhoitajalta todistus.

6.3 Sakutoiminta

Liikunnan, terveystäyttämisen ja työkykyä ylläpitävien tekijöiden tavoitteena on ammatillisen osaamisen vahvistaminen, työkyvyn ylläpitäminen ja kohentaminen sekä hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kohentaminen.

SAKU ry:n toiminta edistää opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia, rakentaa WinNovan sekä jäsenyhteisöjen että muiden oppilaitosten ammatillisen koulutuksen yhteisöllisyyttä. Toimintaan kuuluu osallistumista alueellisiin ja valtakunnallisiin liikunta- ja kulttuuritapahtumiin. SAKU ry:n tapahtumat tukevat ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön mahdollisuutta tehostaa työkykyä edistävää toimintaa osallistumalla koulutuksiin, erilaisiin kollegakohtaamisiin ja oman toiminta-alueen eri yhteistyöverkoston ylläpitämiseen.

Oppilaitos osallistuu opiskelijoiden kilpaurheilu- ja kulttuuritapahtumiin sekä yksilötasolla että useilla eri joukkueilla. WinNovassa on nimetty SAKU ry:n yhteyshenkilöt opiskelijaliikunnan, kulttuurin ja työyhteisöliikunnan osalta sekä koulutuksen järjestäjän edustaja SAKU ry:n verkostoon.

7 KODIN JA KOULUN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Yhteistyö kodin ja oppilaitoksen kanssa jatkuu ammatillisessa koulutuksessa. Velvoite kodin ja oppilaitoksen yhteistyöhön sisältyy myös ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöön. Oppivelvollisuuslaki velvoittaa, että koulutuksen järjestäjän on seurattava oppivelvollisen opintojen edistymistä ja ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Kodin ja koulun väistä yhteistyötä tehdään erityisesti vastuuopettajan toimesta. Lisäksi opiskelijoiden huoltajille järjestetään alakohtaisesti kotiväeniltoja, jossa käydään vastuuopettajan johdolla läpi yleisellä tasolla ryhmäkohtaisia, opiskeluun liittyviä asioita. Suoran yhteydenpidon lisäksi huoltajille välitetään tietoa kotiin SoleMesin kautta lähetettävien tiedotteiden välityksellä. Alaikäisen opiskelijan huoltaja saa tunnukset opintohallintojärjestelmään. Näin huoltaja pystyy seuraamaan nuorensa opintojen etenemistä, poissaoloja ja ohjaustoimenpiteitä. Halutessaan hän näkee lukujärjestyksen sekä muut oppilaitoksen ajankohtaiset tiedotteet.

Vanhemmilla on aina oikeus tulla kuulluksi omaa nuorta koskevissa kysymyksissä. Varsinaisesti kuulemisella tarkoitetaan sitä, että nuorelle sekä huoltajille varataan mahdollisuus tutustua nuorta koskevan päätöksen perusteena olevaan aineistoon ja annetaan mahdollisuus oman mielipiteen esittämiseen asiassa. Tämä on sekä opetustoimen lainsäädännön, että yleisen hallintolain mukaan välttämättömyyksiä silloin, kun koulutuksen järjestäjä tekee yksittäisen opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia päätöksiä. Alaikäisen lisäksi on useimmiten kuultava myös hänen huoltajiaan. Oikeus tulla kuulluksi on yksilön oikeusturvan perusta.

8 YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON PALVELUT

Oppilaitoksen sijaintikunnat tuottavat yksilökohtaisen opiskeluhuollon palvelut. Vuodesta 2023 opiskeluhuollon palvelujen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle.

8.1 Varhainen puuttuminen ja ohjaus kuraattori- tai psykologipalveluihin

Varhainen puuttuminen alkaa silloin, kun huoli herää. Kaikki toimivat opiskeluhuollon toimintamallien mukaan ja puuttuvat esim. poissaloihin ohjeistuksen mukaan. Erityisesti vastuuopettajan tehtävissä on korostettu yhteistyötä huoltajien kanssa. Jokainen oppilaitoksen työntekijä on velvollinen ottamaan yhteyttä kuraattoriin tai psykologiin silloin, kun hän toteaa opiskelijalla kyseisten palvelujen tarpeen. Yhteydenotto tehdään yhdessä opiskelijan kanssa ja samalla annetaan kuraattorille tai psykologille tuen tarpeen arvioimiseen tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Opiskelijalle palvelujen käyttö on aina vapaaehtoista. Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei opiskelija sitä pätevästi kiellä ottaen huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä asian laatu ja opiskelijan etu.

8.2 Kuraattorin ja psykologin palvelut

Kuraattorin ja psykologin antama tuki ja ohjaus edistävät opiskeluyhteisön hyvinvointia ja yhteistyötä kodin kanssa sekä ehkäisee opiskelijoiden psyykkisiä ja sosiaalisia vaikeuksia.

Psykologi on psyykkisen hyvinvoinnin asiantuntija, jolta voi hakea apua arjen haasteissa jaksamiseen ja opiskelukyvyyn ylläpitämiseen. Psykologiin voi ottaa yhteyttä, jos on mielialaoireilua, jännittämistä,

kriisejä, kuormittavia elämäntilanteita, ihmissuhdevaikeuksia ja haasteita omassa itsetunnossa. Opiskelija, opiskelijan huoltaja, opettaja, terveydenhoitaja tai muu yhteistyötaho voi tehdä yhteydenoton psykologiin suoraan lukuun ottamatta Rauman toimipistettä, jossa opiskelija ohjataan psykologille terveydenhoitajan kautta.

Kuraattori on sosiaalialan asiantuntija, joka auttaa tilanteissa, jos on vaikeutta arjessa ja opinnoissa selviytymiseen. Taustalla vaikuttavia syitä voivat olla yksinäisyys, ihmissuhdevaikeudet, kiusatuksi tuleminen, itsenäistyminen, opintososiaaliset etuudet ja taloudellisen tuen tarve. Opiskelija, opiskelijan huoltaja, opettaja, terveydenhoitaja tai muu yhteistyötaho voi tehdä yhteydenoton kuraattorille.

Opiskelijalla on oikeus keskustella kuraattorin tai psykologin kanssa seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä pyynnöstä. Kiireellisessä tapauksessa aika keskustelulle on järjestettävä samana tai seuraavana arkipäivänä. Yhteydenotto psykologiin tai kuraattoriin voi olla myös konsultaatio, joka ei automaattisesti johda asiakkuuteen. Tehdyn arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus. Tarvittaessa kuraattori ja psykologi tekevät monialaista yhteistyötä opetushenkilöstön, opiskeluterveydenhuollon tai muiden palvelujen kanssa ja opiskelija ohjataan muuhun häntä tukevaan palveluun tai toimintaan.

8.3 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon tarkoituksena on tukea ja vahvistaa opiskelijan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä ja sitä kautta edistää hänen opiskelukykyään. Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja parantaa opiskelijoiden hyvinvointia edistämällä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Opiskeluterveydenhuolto toteuttaa edellä mainittuja asioita järjestämällä opiskelijoille terveyden- ja sairaanhoitopalveluja sekä psykologisia palveluja. Opiskeluterveydenhuollon työntekijät osallistuvat oppilaitoksen terveydellisten olojen tarkastukseen kolmen vuoden välein. Opiskelijan työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikainen terveydenhuolto on myös osa opiskeluterveydenhuoltoa.

Oppilaitoksen toimipisteissä on mahdollisuus päästä terveydenhoitajan vastaanotolle ajanvarauksella. Tämän lisäksi terveydenhoitajilla on päivystysvastaanottoaikoja, joista tiedotetaan opiskelijoille opintojen alkaessa. Kaikki aloittavat opiskelijat kutsutaan vähintään kerran lakisääteiseen terveystarkastukseen (Terveydenhuoltolaki, 17 §). Opiskeluterveydenhoitajan tekemässä terveystarkastuksessa kartoitetaan kokonaisvaltaisesti opiskelijan sen hetkistä terveydentilaa ja hyvinvointia. Tarkastuskäynnin aikana opiskelijalle annetaan terveysneuvontaa ja ohjausta oman terveyden edistämiseksi. Opiskelijan erityishuomiota vaativan lääkityksen järjestäminen opiskelupäivän aikana sekä erityisruokavalioon liittyvät asiat tapahtuvat opiskeluterveydenhoitajan opastuksella. Terveystarkastuksessa arvioidaan tarve opiskeluterveydenhoitajan seurantakäynneille ja tarvittaessa opiskelija ohjataan jatkohoitoon.

Terveydenhoitajan työaika opiskeluterveydenhuollossa on järjestetty siten, että opiskelijalla on mahdollisuus päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös varaamatta aikaa. Opiskelijalla on mahdollisuus saada yhteys vähintään puhelimitse oppilaitoksen opiskeluterveydenhuoltoon arkipäivisin virka-aikana. Jos terveydenhoitaja ei ole tavoitettavissa, kiireellisissä asioissa otetaan yhteyttä terveyskeskukseen tai ensiapuun. Paikalla ollessaan ensiavun järjestämisen ja hoitoonohjauksen tarpeen määrittelee opiskeluterveydenhoitaja. Hoidon tarpeen arviointi ja sen yhteydessä tarpeelliseksi todettu lääketieteellinen tai hammaslääketieteellinen hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n ja kiireellinen hoito terveydenhuoltolain 50 §:n mukaisesti.

Opiskelijan on mahdollista päästä opiskeluterveydenhuollon lääkärin vastaanotolle terveydenhoitajan ajanvarauksella. Hammashuoltoon opiskelijalla on oikeus koulutuspaikkakunnallaan tai omassa kotikunnassaan. Hoito on maksutonta alle 18-vuotiaille.

8.4 Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)

Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa voidaan toteuttaa myös monialaisessa asiantuntijaryhmässä silloin, kun huoli jatkuu, eikä opiskeluhoillon työntekijöiden ohjaus ja tuki ole riittänyt asian ratkaisuun. Opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa päätetään yhdessä, keitä kutsutaan monialaiseen asiantuntijaryhmään. Monialainen asiantuntijaryhmä on aina erikseen koottava ryhmä, jolla on alku ja loppu.

Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumukseen.

Asian käsittelyyn voi osallistua opiskelijan kirjallisella suostumuksella tarvittavia yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä. Jos opiskelijalla ei ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa siihen suostumuksen hänen sijastaan. Asiantuntijaryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa säädetään.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuihin hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Alaikäinen opiskelija voi kehitystasostaan ja asian laadusta riippuen painavasta syystä kieltää huoltajansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoiltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoillon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Alaikäisen opiskelijan edun arvioinnin tekee opiskeluhoillon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja. (OHL 18 §)

Monialaisen asiantuntijaryhmän keskuudestaan valitsema vastuhenkilö laatii kokoontumisesta opiskeluhoilto kertomuksen, joka on salassa pidettävä. Opiskeluhoilto kertomukseen kirjataan myös monialaisessa asiantuntijaryhmässä sovittu opiskeluhoillon toteuttaminen ja seuranta (kukin toimija kirjaa itse oman osuutensa). Yksilökohtaisen opiskeluhoillon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhoillon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:

- 1) asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka
- 2) tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä.

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoiltoasta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoillon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoillon jatkuvuuden kannalta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287 / 2013)

9 SEURAKUNNAN OPPILAITOSTYÖ

Seurakunnan työntekijät ovat eri koulutusaloilla työskentelevien opiskelijoiden, heidän vanhempiensa sekä henkilökunnan tukena. Raumalla toimii oppilaitospastori ja Porissa erityisnuorisotyön ohjaaja. He tarjoavat mahdollisuuden luottamukselliseen keskusteluun ja mahdollisuuksien mukaan tapaavat vuoden aikana uudet opiskelijat, tekevät työsal- ja tuntivierailuja sekä osallistuvat oppilaitoksen erilaisiin tapahtumiin, kuten yhteisiin juhliin, oppilaskuntien työhön, tutortoimintaan sekä hyvinvointi- ja kriisityöhön. Lisäksi he informoivat seurakunnan nuorisotyöstä ja kirkollisista toimituksista.

10 VIRANOMAISILLE TEHTÄVÄT ILMOITUKSET

Lainsäädäntö velvoittaa oppilaitoksen työntekijöitä tekemään viranomaisille ilmoituksia erikseen määritellyissä tilanteissa. Esimerkiksi Nuorisolaki, Lastensuojelulaki ja Oppivelvollisuuslaki velvoittavat meitä.

10.1 Etsivä nuorisotyö

Nuorisolaki velvoittaa oppilaitokset yhteistyöhön etsivän nuorisotyön kanssa. Koulutuksen järjestäjän on luovutettava opintonsa ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa keskeyttäneen alle 29-vuotiaan nuoren yhteystiedot kotikunnan etsivään nuorisotyöhön, jos nuori ei siirry suoraan opiskelemaan toiseen oppilaitokseen tai työelämään eikä hänellä ole sovittu muuta ohjaustahoa. Etsivä nuorisotyö perustuu vapaaehtoisuuteen ja nuoren itsensä antamiin tietoihin.

Tieto opintonsa keskeyttäneestä nuoresta voidaan jättää luovittamatta, jos käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori tarvitse palveluja joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

WinNova tekee monipuolista yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Yhteistyöstä vastaavat kuraattorit ja opinto-ohjaajat. Tarvittaessa etsivä nuorisotyö voi tulla opiskelijan tueksi jo ennen opintojen keskeytymistä. Myös määräaikaisten opintojen keskeyttämisten yhteydessä etsivältä nuorisotyöltä on mahdollista pyytää tukea opiskelijalle keskeytyksen ajaksi. Näillä toimenpiteillä halutaan varmistaa opiskelijan paluu jatkamaan opintojaan. Mikäli opinnot keskeytyvät kokonaan, pyritään oppilaitoksessa järjestämään opiskelijan suostumuksella yhteistapaaminen etsivän nuorisotyön kanssa.

10.2 Oppivelvollisen Valpas-ilmoitukset

Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla.

10.3 Lastensuojeluilmoitus

Lastensuojelulain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjän palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta (alle 18v.), jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä puhelimitse, kirjallisesti tai käymällä virastossa henkilökohtaisesti. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti omalla nimellä, jolloin ilmoituksen tekijän nimi ja mahdollinen ilmoitusvelvollisuuden perustana oleva tehtävä tai virka-asema kirjataan lastensuojeluilmoituksen rekisteriin. Ilmoitusvelvollisuus voidaan toteuttaa myös yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa tehtynä pyyntönä lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lastensuojelulaki 13.4.2007/417 25 a §) edellyttäen, että pyyntö tehdään viipymättä ja ilmoitusvelvollinen henkilö ilmoittaa samalla pyynnön tekemiseen johtaneet syyt.

Lastensuojeluilmoitus tehdään aina lapsen kotikuntaan. Kiireellisissä hätätilanteissa yhteys otetaan sen kunnan sosiaalipäivystykseen tai lastensuojelutoimistoon, jossa lapsi sillä hetkellä on.

Pääsääntöisesti henkilö, joka havaitsee tarpeen lastensuojeluilmoituksen tekemiseen, tekee sen itse tai yhdessä toisen työntekijän kanssa. Ilmoitusvelvollisuutta ei voi siirtää toisen henkilön vastuulle. Yhteysttä voi ottaa myös kuraattoriin avun saamiseksi tilanteen arviointiin tai ilmoituksen tekemiseen.

10.4 Ilmoitus epäilystä lapsen tai nuoreen kohdistuneesta seksuaalirikoksesta

Salassapitosäännösten estämättä opetuksen ja koulutuksen järjestäjän palveluksessa tai luottamus-toimessa olevat henkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan poliisille ja sosiaalitoimeen, kun on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikoslain 20 luvussa (seksuaalirikokset) rangaistavaksi säädettyä tekoa. Suoraan poliisille ilmoittaminen ja on erityisen tärkeää lapsen suojelemiseksi.

10.5 Ilmoitus poliisille lapsen tai nuoren vaarasta joutua väkivallan kohteeksi

Salassapitovelvollisuuden estämättä on oikeus ilmoittaa poliisille lapsen tai nuoren henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

11 DOKUMENTOINTI OPISKELUHUOLLOSSA JA OPISKELUHUOLTOKERTOMUSTEN LAATIMINEN JA SÄILYTYS

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon rekisteriä (*opiskeluhuoltorekisteri*). Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa laadittavat opiskeluhuoltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat. Opiskeluhuoltorekisterin vastuhenkilöksi on nimetty opiskelijapalvelujen johtaj. Hän määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet sanottuun rekisteriin tallennettaviin tietoihin ja päättää myös vastaamaansa rekisteriin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tilanteissa, joissa niitä pyytävällä on lakiin perustuva oikeus tiedon saantiin. Koulutuksen järjestäjä ei saa käyttää rekisteriin sisältyviä tietoja muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon palvelun järjestämiseen ja toteuttamiseen

11.1 Opiskeluhuoltokertomus

WinNovassa on käytössä sähköinen opiskeluhuoltokertomus. Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen opiskelijan:

- 1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) asian aihe ja se henkilö, jolla huoli herää
- 3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet;
- 4) tiedot asian käsittelystä monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;

- 5) toteutetut toimenpiteet;
- 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoillon rekistereihin tallennettavien tietojen käsittelystä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja henkilötietolaissa (523/1999).

Dokumentointi:

Lainsäädäntö	Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki	Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki	Oman alan lain-säädäntö	Laki ammatillisesta koulutuksesta
Toiminta	- opiskelijahuolto-ryhmä - alakohtaiset hyvinvointityöryhmät	- monialaiset asian-tuntijaryhmät	- terveydenhoitajat - psykologit - kuraattorit	- erityisopetukseen liittyvät palaverit - tukiopetuksen järjestämiseen liittyvät palaverit - kurinpitoon liittyvät palaverit, puhuttelut
Dokumentointi	Vapaamuotoinen muistio	Opiskelijahuoltokertomus	Omat asiakaskertomukset	Erityisen tuen päätöksen asiakirjat, Opintohallintojärjestelmä

Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoitoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin, jonka rekisterinpitäjänä toimii palvelun järjestänyt kunnan toimielin. Näiden käsittelystä säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Opiskeluhoillon kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhoillon kuraattorin asiakaskertomukseen, joiden käsittelystä säädetään sosiaalihoillon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000).

Kaikilla opiskeluhoitohenkilöstöön kuuluvilla ei ole automaattista oikeutta käydä tutustumassa kaikkiin yksilöllisen opiskeluhoillon dokumentteihin. Opiskelijan salassa pidettäviin opiskeluhoollolisiin dokumentteihin tulee merkitä luku-oikeus vain niille henkilöille, jotka ovat mukana järjestämässä tai toteuttamassa opiskelijan opiskeluhoitoa. Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on kuitenkin oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoillosta vastaavalle viranomaiselle välttämättömät tiedot opiskeluhoillon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Mikäli yksittäistä opiskelijaa koskevissa palavereissa tulee ilmi opetuksen järjestämiseen liittyvää välttämätöntä tietoa, pitää siitä aina tiedottaa koulutuspäällikölle.

12 OPISKELUHUOLLON ARVIOINTI JA OMAVALVONTA

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhoillon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. WinNovan opiskeluhoillon omavalvonnan pääasialliset tiedonlähteet ovat

- Opiskelijapalautteet (OPH) (aloittaneet ja valmistuneet)

- Kouluterveyskyselyn (THL) tulokset joka toinen vuosi
- Teaviisarin tulokset (THL) joka toinen vuosi
- WinNovan omat yhteenvedot:
  - o tehtyjen opiskeluhoitokertomusten määrä
  - o erityisen tuen päätösten määrä
  - o opintonsa keskeyttäneiden määrä ja syyt
  - o terveellisen ja turvallisen oppimisympäristö tarkastusten (THL) raportit
  - o työryhmien itsearviointi

13 KATSELMUS JA HYVÄKSYMINEN

Tämän opiskeluhoitosuunnitelman laatimisesta vastaa opiskelijapalvelupäällikkö ja se hyväksytään opiskeluhoillon ohjausryhmässä

Voimaantuloaika

21.1.2019